

Pan Tadeusz – ściąg

Adam Mickiewicz · Romantyzm · 1834 · Klasy 7–8

W pięciu zdaniach

1. Rok 1811, Litwa. Młody Tadeusz Soplica kończy naukę w Wilnie i wraca do Soplicowa, dworu swojego stryja, Sędziego.
2. Odżywa stary spór Sopliców z rodem Horeszków o zamek, a Tadeusz zakochuje się w Zosi, choć wcześniej flirtuje z Telimeną.
3. Klucznik Gerwazy namawia Hrabiego i szlachtę z zaścianka Dobrzyn do zajazdu na Soplicowo. Następnego dnia szlachta razem z Soplicami pokonuje rosyjski oddział.
4. Śmiertelnie ranny ksiądz Robak wyznaje, że jest Jackiem Soplicą, ojcem Tadeusza, który przed laty zabił Stolnika Horeszkę i resztę życia poświęcił walce o ojczyznę.
5. Wiosną 1812 roku na Litwę wkracza wojsko polskie u boku Napoleona. Tadeusz zaręcza się z Zosią, a oboje postanawiają uwolnić chłopów i dać im ziemię.

Plan wydarzeń

1. Inwokacja – tęsknota za Litwą.
2. Powrót Tadeusza z Wilna do Soplicowa.
3. Wieczera w zamku i spór o Kusego i Sokoła.
4. Polowanie na zająca.
5. Opowieść Gerwazego o śmierci Stolnika.
6. Grzybobranie i rozmowa w Świątyni dumania.
7. Kluczyk i liścik od Telimeny dla Tadeusza.
8. Ksiądz Robak w karczmie Jankiela mówi szlachcie o Napoleonie.
9. Polowanie na niedźwiedzia. Robak ratuje Tadeusza i Hrabiego.
10. Koncert Wojskiego na rogu i opowieść o Domeyce i Doweyce.
11. Kłótnia na zamku. Tadeusz wyzywa Hrabiego na pojedynek.
12. Zjazd szlachty w zaścianku Dobrzyn.
13. Rada w domu Maćka i wyprawa na Soplicowo.
14. Kometa nad Soplicowem i nocny zajazd.
15. Uwięzienie pijanej szlachty przez Rosjan.
16. Bitwa z oddziałem rosyjskim.
17. Ucieczka Tadeusza i Hrabiego za Niemen.
18. Spowiedź i śmierć Jacka Soplicy.
19. Wkroczenie wojsk polskich na Litwę wiosną 1812 r.
20. Sędzia przedstawia generałom Tadeusza i Zosię jako narzeczonych.
21. Tadeusz i Zosia postanawiają uwolnić chłopów, koncert Jankiela i polonez.
22. Wspomnienie „kraju lat dzieciennych” na emigracji w Paryżu.

Bohaterowie

- **Tadeusz Soplica** – główny bohater
- **Zosia** – ukochana Tadeusza
- **Ksiądz Robak (Jacek Soplica)** – tajemniczy bernardyn
- **Sędzia Soplica** – gospodarz Soplicowa
- **Telimena** – opiekunka Zosi
- **Hrabia** – ostatni z Horeszków (po kądzieli)
- **Gerwazy** – klucznik Horeszków
- **Protazy** – woźny

Motywy

- **Ojczyzna:** Emigrant wspomina Litwę jako utracony kraj lat dzieciennych.
- **Miłość:** Nieszczęśliwa miłość do Ewy pcha Jacka Soplicę do zbrodni, a potem do przemiany w księdza Robaka.

Cytaty

- „Litwo! Ojczyzno moja! ty jesteś jak zdrowie; / Ile cię trzeba cenić, ten tylko się dowie, / Kto cię stracił.” – Narrator
- „Grzeczność nie jest nauką łatwą ani małą.” – Sędzia
- „Ja w krew jego rany / Obmoczyłem mój rapier Scyzorykiem zwany” – Gerwazy